

Mošči

SKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

Obiskali smo kmetije v Zgornji Savinjski dolini

Obračun z zastarelimi predsodki

IZ MALEGA RASTE VELIKO — ZADRUGA IMA 800 KMETIJSKIH KOOPERANTOV — NOVI DOSEŽKI V POLJEDELSKI TEHNOLOGIJI LAJŠAJO KMETOM DELO — SODOBNA ŽIVINOREJA JIM PRINAŠA BLAGOSTANJE

Komisija za pospeševanje kmetijstva pri občinski skupščini Ljubljana Moste-Polje je sredi avgusta pripravila za zasebne kmetovalce z območja občine Moste-Polje strokovno ekskurzijo v Mozirje: ogled nekaterih tamkajšnjih kmetij. Skoda, da se tega zanimivega — in prijetnega — potovanja nekateri kmetje niso udeležili, čeprav so bili vabljeni; tako je več sedežev v udobnem avtobusu podjetja SAP ostalo praznih. Z nami so bili tudi kmetijski in veterinarski strokovnjaki.

Za spomin še skupni posnetek vseh udeležencev ekskurzije pred gostiščem sester Logar v Logarski dolini

Saturnus je za integracijo

Nenehno zaostrovanje tržnih razmer v živilski predelovalni industriji narekuje tudi na področju proizvodnje kovinske embalaže potrebo po koncentraciji sredstev, delitvi dela, specializaciji in nasploh po ekonomsko smotrnejšem urejanju proizvodnje in tržišča.

Ze pred leti so se pokazale nujne potrebe po združevanju proizvajalcev kovinske embalaže. Žal vse želje, potrebe in pogovori do danes, iz nič koliko vzrokov, niso rodili zelenih sadov.

Zadnji poskusi med podjetjema SATURNUS in LIMPRODUKT iz

Novega Sada so sila resni in vse kaže, da to pot pogovori ne bodo zaman.

V začetku septembra bo izrečena dokončna odločitev o bodočem skupnem delu in o tej bomo podrobneje poročali v naslednji številki Nsk. Slavko Gerlica

ZADRUGA IN OBČINSKA SKUPŠČINA STA V SREDIŠČU BITKE ZA BOLJŠE KMETOVANJE

V Mozirju sta se nam pridružila zastopnik kmetijske zadruge inž. LOJZE PLAZNIK in zastopnik celjskega veterinarskega zavoda inž. JUGOVIČ. Naša dva prizadevna vodnika sta nam med potjo posredovala nekaj splošnih podatkov o razvoju kmetijstva na tem območju. Tako smo zvedeli, da so v Mozirju pred leti imeli 9 zadrug in da so se potem vse združile v eno; da so jim sprva kmetje očitali, češ da se ukvarjajo z drugimi dejavnostmi, da pa zanemarijajo kmetijstvo. Zato so v zadruzi začeli resno razmišljati o tem, kako bi spodbudili kmete k učinkovitejšemu in preudarnejšemu kmetovanju, ki bi jim vsestransko bolj koristilo.

Pri zadrugi so ustanovili oddelek za kooperacijo z zasebnimi kmety kot samostojno delovno enoto ter sklad za kreditiranje zasebnega kmetijstva. V kreditni odbor so pritegnili tudi kmete, ki v njem enakopravno odločajo. Ta odbor ima pravilnik, ki točno določa, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko dobi posojilo. Predvsem podpirajo tiste kmete, katerih izboljšana kmetijska tehnologija je programirana. Letno dobi kakih 15—20 kmetov kredita v višini 1/2 do 2/3 od zaprosenega — s 3-do 4-odstotno obrestno mero, ki jo pa občina regresira.

Kredite uporabljajo strogo namensko za nabavo
Nadaljevanje na 3. strani

Podvoz na Kajuhovi cesti

Gradnja podvoza na Kajuhovi cesti dobro napreduje in bo končana, če ne bo prišlo do nepredvidenih ovir do konca novembra letos.

Železniški nadvoz nad cesto bo zgrajen zaradi nemotenega železniškega prometa v treh etapah. Izvajalec del, Železniško transportno podjetje je že zgradilo desni in levi del mostne konstrukcije. Prav tako so že tudi urejene vse železniške naprave, po katerih se bo do končne dograditve razvijal promet; v septembru pa bo dograjen še srednji del nadvoza. Z deli so začele tudi komu-

cira občinska skupščina iz svojih sredstev.

Z dograditvijo podvoza, kar je naša dolgoletna želja, bo odpravljeno ozko grlo, ki ga povzročajo železniške zapornice na Pokopališki ulici. Zapornice so namreč zaprte dnevno povprečno komaj 4 minute manj kot 8 ur. Tako se bodo prometni pogoji v naši občini znatno izboljšali, uvedena bo krožna avtobusna proga in olajšani bodo dostopi v naše industrijsko središče ter na železniški tovorni kolodvor. Izgradnja podvoza bo zahtevala takojšnjo ureditev

nalne delovne organizacije (vodovod, kanalizacija in druge), ki morajo položiti nove vode komunalnih naprav in jih povezati z obstoječimi v že dograjeni Kajuhovi cesti tako, da ne bodo ovirali dokončne izgradnje cestišča.

Skupni stroški izgradnje bodo 12 milijonov dinarjev (novih seveda). Izgradnja objekta in cestišča bo financirana iz sklada za komunalne investicije pri skupščini mesta Ljubljana, v katerega prispevajo ljubljanske občine 30% zbranih sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Komunalne delovne organizacije in PTT bodo zgradile komunalne naprave v podvozu iz svojih sredstev, stroške odkupa in priprave zemljišča ter javno razsvetljava pa finan-

na križišča Kajuhove ulice z Zaloško cesto. V ta namen so že izdelani načrti za ureditev križišča, predvidena pa je tudi semaforizacija. Z deli bodo pričeli že letos.

Naslednja etapa urejevanja cestnega in prometnega sistema v naši občini bo nadaljevanje gradnje Kajuhove ceste na Kodeljevem in mostu čez Ljubljano. Za most že izdelujejo idejne načrte, na podlagi katerih bodo v prihodnjem letu izdelani tudi glavni načrti. Upamo, da se bo v letu 1971 že začela gradnja mostu, ki postaja zaradi dobre prometne ureditve Kodeljevega in predvidene gradnje soseske MS 3/2 — Novo Kodeljevo (Stepanja vas) vedno bolj potreben.

Montažne vrstne hiše v Zalogu

Podjetje za urejanje stavbnih zemljišč Soseska kot investitor je začelo s pripravljanimi deli za gradnjo 137 enot z 288 stanovanji — montažnih vrstnih hiš tipa Marles v zahodnem delu stanovanjske soseske MS 11 — Zalog.

V programu je, da bo letos zgrajeno 70 enot s 140 stanovanji, preostale enote pa bodo dogradili v letu 1970. Naselje bo v celoti komunalno opremljeno, razpravljajo tudi o možnosti napeljave plinovoda iz bližnje plinske postaje, ki jo uporablja Gradis. Na razpolago bodo različne enote — od velikih stanovanj do garsonjer.

Značilno za naselje je tudi, da bo za kupce oziroma stanovalce na razpolago v začetnem pasu soseske tudi zemljišče za manjše vrtičke. V neposredni bližini naselja, ob hladilnici, gradi športno društvo Slavija z Vevč umetno drsališče, kar bo nedvomno velika privlačnost.

O poteku izgradnje kakor tudi o površinah stanovanj in cenah vam bomo obširneje poročali v prihodnji številki, tečnejše informacije pa lahko dobite na podjetju Soseska v Črtomirovi ulici 10.

Na Grossglockner

Sindikalna podružnica Javnih skladišč je ustanovila planinsko sekcijo. Vse kaže, da bo ta sekcija ena najmočnejših, saj je v kolektivu veliko prijateljev gora. Takoj po ustanovitvi se je odpravila šestčlanska ekipa sekcije na 3.798 m visoki Grossglockner in krstni podvig tudi uspešno opravila.

Sekcija je v stikih z akademskim planinskim društvom, ki ji pomaga s svojimi izkušnjami in opremo.

Borci so praznovali

Udeleženci NOV, ki so zaposleni v Saturnusu, in oni, ki so že upokojeni, se vsako leto zberejo na proslavi praznika vstaje. V tovarni nimajo svoje organizacije, ki bi jih povezovale, zato se še tem bolj z veseljem udeležujejo te vsakoletne proslave, ki jo zanje organizirajo družbenopolitične organizacije in tovarne. Na svojih srečanjih obudijo borci spomine, se pogovorijo o svojem de-

lu in nalogah v sedanjih dneh, včasih pa tudi drug drugemu kaj potožijo.

Letos so se zbrali 19. julija v prostorih vzgojno-varstvenega zavoda ANGELCE OCEPEK. Poleg drugih prijetnosti je bila tudi knjiga UKANA, ki jo je vsak prejel v spomin. Seveda so, družno kot v starih časih, tudi to pot peli lepe partizanske pesmi, da so odmevale še dolgo v noč.

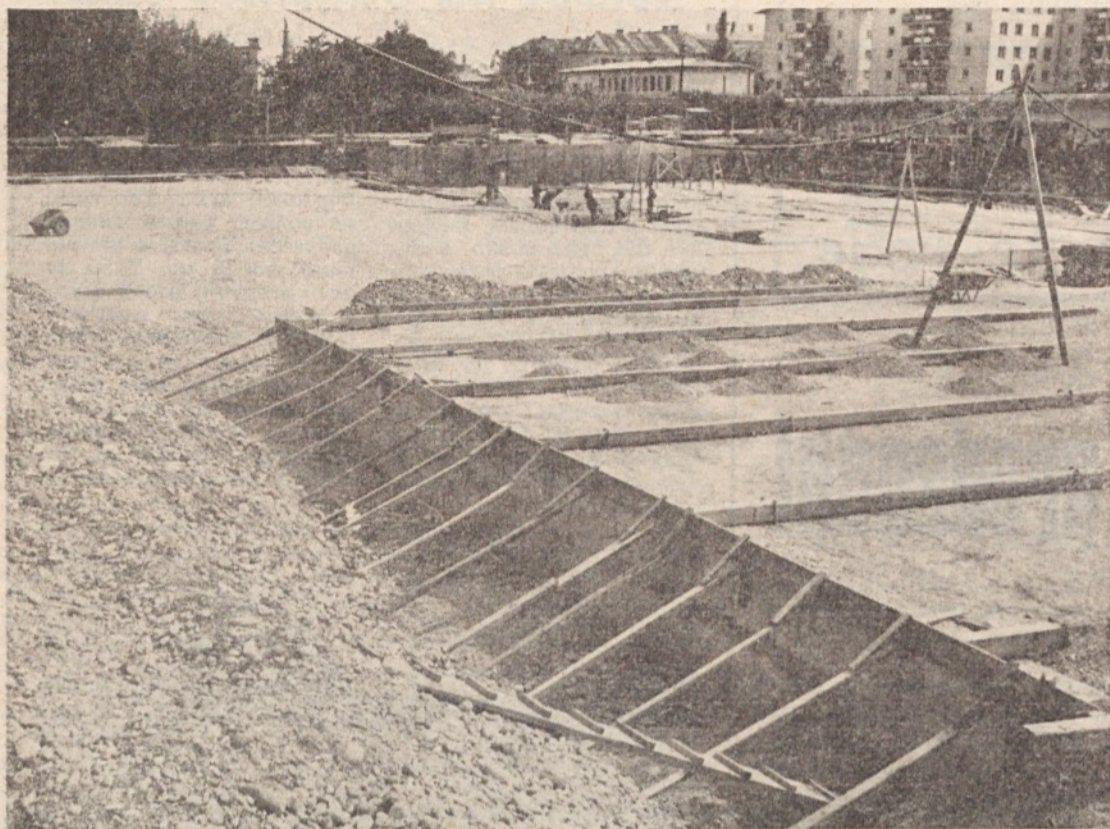
LIPOGLAV: ukinjeni višji razredi

Oocinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je sprejela odlok o ukinitvi razredov višje stopnje na osnovni šoli Lipoglav.

Že v šolskem letu 1969/70 se bodo šolarji iz tega kraja vozili v centralno šo-

lo Polje in si tako pridobili kar najpopolnejše osnovnošolsko znanje, s tem pa seveda tudi možnost nadaljnega šolanja.

Pohvale je vredna pobuda šole v Polju, ki bo poskrbela za prehrano in prevoz teh šolarjev.

Dela pri gradnji kopališča na Kodeljevem dokaj hitro napredujejo. Upati je, da bo kopališče nared do naslednje kopalne sezone

Rekonstrukcije cest so v polnem teku

Letošnje, z družbenim programom občine predvidene rekonstrukcije cest in mestnih ulic so v polnem teku. Za rekonstrukcijska dela in novogradnje bo letos na razpolago 1.600.000.— din prispevka za uporabo mestnega zemljišča, 1.400.000.— din občinskega cestnega sklada in 200.000.— din rezervnega sklada. Skupaj bo torej na razpolago za ceste 3.200.000.— din. Ta sredstva bodo zaradi samopriskupkov občanov še večja. Samopriskupki za ceste zbirajo predvsem v KS Bizovik in Štepanja vas, kjer so se občani na referendumu ob volitvah z veliko večino izrekli zanj, ter v KS Polje in Vevčah.

Dokončane so ali pa zaključujejo z deli na naslednjih cestah in ulicah: Rojčeva ulica, Društvena ulica, Ribniška ulica, cesta Ob Zeleni jami, Avsečeva ulica, Križna ulica (del), Štepanjska—Trpinčeva ulica, cesta Na gmajni, cesta v Zajčjo dobrovo, Zdešarjeva cesta, cesta Polje—Vevče in še več manjših odcepov.

V septembru bodo začeli z deli še na preostalih cestah, to pa so predvsem Zvezna in Pugljeva ulica, ce-

st Sp. Kašelj—Zalog, cesta Zalog—Podgrad, ki se bo delno — urejena — dvignila iznad poplavnega območja; nadalje še ceste v Bizoviku in cesta na Fužinah ter končna dela na betonskem mostu čez Savo v Dolskem.

Za zavlačenje del posebno Pugljeve in Zvezne ulice ter ceste Zalog—Podgrad so predvsem krivi dolgi roki izdelave tehnične dokumentacije. Zato bo treba v bodoče naročiti dokumentacijo že leto dni pred začetkom gradnje. Zaradi

teh razlogov in z namenom, da bi zagotovila večjo smotnost izgradnje in omogočila prelivanje sredstev med posameznimi krajevnimi skupnostmi, je občinska skupščina že obravnavala osnutek triletnega programa zbiranja in trošenja sredstev prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

Osnutek je bil poslan v obravnavo krajevnim skupnostim, da ga dopolnijo in povedo svoje mnenje. V septembru bo izdelan tudi program triletnega trošenja občinskega cestnega sklada, ki bo prav tako poslan v razpravo krajevnim skupnostim in občanom. Na podlagi teh razprav in predlogov bo naša skupščina sprejela proti koncu letošnjega leta program rekonstrukcije in izgradnje cest v letih 1970, 1971 in 1972.

Največ moščanskih mladincev...

Več vzrokov je vodilo mestni center mladinskih klubov pri ZMS Ljubljana, da je organiziral kadrovske klubske brigade v Mozirju, in sicer od 20. do 28. junija v taboru TVD Partizan Slovenije. Organizatorjev cilj je bil predvsem omogočiti srečanje mladih vodilnih klubskih funkcionarjev ne le na sestankih kot doslej, temveč na delovni akciji, kjer smo si nabirali znanje še na popoldanskem seminarju, ki so ga vodili izkušeni družbenopolitični delavci, ki delajo z mladino. Mladinci smo izmenjavali mnenja v okviru seminarne debate, velikokrat pa tudi kar med prostim časom ali celo med delom samim.

Govor je bil največ o programu v mladinskih klubih, o družbenopolitični aktivnosti mladih v klubih, pa tudi o nemiru mladine nasploh. Bilo je še več tem, saj smo imeli vsak drug dan drugega predavatelja, z drugačno temo seveda.

Klubska brigada, ki je nosila ime Maska Perca, je štela petindvajset mladincev in je bila zaradi lažje organizacije dela razdeljena na štiri vode. Tako smo lahko vsi naenkrat delali, kajti nismo imeli dovolj krampov in lopat za vse; drugi so medtem urejevali športna igrišča, tretji postavljali šotore in četrti urejevali gozd ali pa pomagali zidarjem pri zidavi umivalnic. Delali smo po šest ur na dan, vmes smo imeli polurni odmor z malico. Če si pobjež oglemo delovni dan, je potekal nekako takole: vstajali smo malo pred peto uro, tako da smo točno ob petih zbrani v zboru pozdravili zastavo. Do

šestih, ko smo pričeli z delom, smo si razdelili delo in zajtrkovali. Ko smo ob dvanajstih končali z delom, smo se pripravljali na kosilo, ki smo ga imeli ob enih. Od štirih do šestih popoldne smo imeli predavanja v okviru seminarja in ob sedmih zvečer večerjo, nakar smo vsak večer zakurili velik kres in pripravili ob njem kako točko, kaj zapeli ipd. Ob desetih zvečer smo šli spat, kajti naslednji dan je bilo treba vstati že pred peto.

Da nam življenje ne bi postalo enolično, smo imeli tudi svojo »radijsko postajo«: gramofon, magnetofon in veliko trakov, pa velik zvočnik v veliki polivinilasti vreči na vrhu visoke smreke. To je bil naš tako imenovani radio Mozirje. Dolgčas nam res ni bilo in teden dni je kar hitro minil. Zadnji dan smo imeli v gosteh člane predsedstva ZMS Ljubljana. Priredili smo jim prisrčen sprejem — tudi s smehom,

saj smo jim postavili »šran-go« in še jarke so morali kopati. Vendar pa je bilo vse bolj simbolično kot zares.

Največ udeležencev te brigade je bilo prav z moščanskega področja, saj je bilo zastopanih kar devet mladinskih klubov: Slovan, Zadobrova, Jarše, Klub papirnice Vevče, Laze, Dolsko, Sostro, Smartno ob Savi in Plava zvezda iz Most. Najbolj pridni so bili tudi pohvaljeni in udarni. Moščanski zastopniki so bili med najboljšimi, saj so bili od štirih pohvaljenih v celi brigadi kar trije Moščani: Jože Zajc, Marko Roth in Peter Simič. Predstavniki vevškega kluba Maks Sotovšek pa je bil proglašen za udarnika brigade. Naziv udarnega so prav tako dobili štirje brigadirji.

Tabor smo zapustili s pesmijo na ustih in ob zvokih harmonike, saj smo vedeli, da smo izpolnili zadano nalogo. Naredili smo vse, kar nam je bilo zadanega: tabor je bil pripravljen za sprejem novih gostov, športnikov.

HO-RUK in vlak nas je odpeljal proti Ljubljani. Brigadirji smo si obljubljali, da se bomo še srečali — če ne drugje pa v mladinskih klubih, saj smo si obljubili, da bomo v prihodnji sezoni obiskali čimveč ljubljanskih mladinskih klubov.

Aleš Kardelj

DOGOVOR KOMUNISTOV

Čeprav je bil še čas dopustov in počitnic, so se zbrali komunisti Novih Jarš, Javnih skladišč in osnovne šole Jože Moškrič, da se dogovorijo o delu in problemih krajevne skupnosti Nove Jarše.

Krajevna skupnost Nove Jarše ali bolje rečeno prizadevni Jaršani se že vrsto let ubadajo s problemi, ki jih zaradi nezadostnih finančnih sredstev in vrste drugih neresenih pogojev za življenje tega kraja ni mogoče rešiti.

Tako že več let zbirajo denar za gradnjo družbenega centra, ki je Jaršanom nujno potreben. V tej zgradbi bi poleg drugih družbenih dejavnosti našla svoj prostor tudi mladina, ki je sicer organizirana v aktiv, vendar svoje dejavnosti ne more razviti prav zaradi neustreznih klubskih prostorov.

Da bi premostili problem shajanja mladine, so komunisti Javnih skladišč podprli misel omogočiti mladini Novih Jarš organizirano delo v klubskih prostorih samskega doma podjetja. S tem je bil brez odlašanja do jeseni — ko bi naj celotno problematiko ponovno in celovito reševali — napravljen prvi korak k oživitvi mladinskega aktiva.

Aktiv komunistov je ustanovil tudi komisijo, ki naj do jeseni pripravi načrt, upoštevajoč vse zamisli in predloge s tega sestanka.

Ko so komunisti razpravljali o aktivnosti članov ZK v društvih in drugih organizacijah, so kritično ocenili vse tiste, ki stoje ob strani, mimo katerih teče življenje in za življenjska vprašanja svojega okolja nimajo poslušnosti.

Jaršani si veliko nadejajo od pomoči in sodelovanja z Javnimi skladišči in je sodelovanje delovne organizacije s krajevno skupnostjo velikega pomena za slehernega prebivalca tega kraja. Podjetje Javna skladišča je tudi do sedaj veliko pripomoglo k rešitvi nekaterih problemov, vendar tega niso obeshali na veliki zvon in mnogi občani za to niso vedeli. Tako je npr. podjetje že pred leti zgradilo splošno zdravstveno ambulanto, letos z znatnimi denarnimi sredstvi pomaga tudi osnovni šoli v Jaršah itn.

Sodelovanje krajevne skupnosti, podjetja Javna skladišča in šole Jože Moškrič bo zanesljivo rodilo uspehe, komunisti teh treh organizacij pa bodo morali v bodoče aktivno sodelovati pri reševanju najbolj perečih problemov.

Džungla na asfaltu

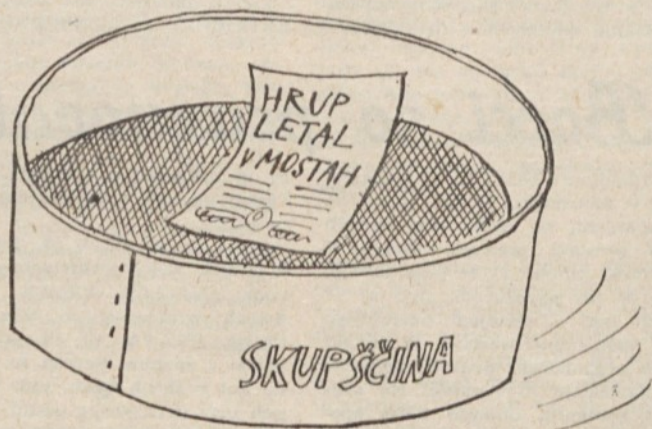

Pobudo za to, da sem se lotil tega pisanja, mi je dal starejši mladoletnik, ki se s svojim mopedom vsak dan v popoldanskih urah, ko ljudje počivajo, prevaža okoli naše stolpnice, neusmiljeno privija plin ter povzroča tak hrup, da para ušesa.

Očitno je temu nevezgajemu fantalinu v pravo naslodo in užitek, če se lahko igra z živci stanovalcev. Sprašujem se, zakaj ta »junak« nima nobenega obzira do starejših, bolnih in počitka potrebnih ljudi; zakaj se mora izživljati na svojem jeklenem konjičku prav okoli stolpnice in zakaj mu nihče ne stopi na prste! Kolikor vem, ga do danes še ni nihče prijavil sodniku za prekrške zaradi motenja javnega reda in miru. S svojimi vratolomnimi slalomi prav tako ogroža ljudi.

Mar nimamo dovolj hrupa, ki ga povzročajo letala trenajzne eskadrole JNA, ljubljanska toplarna in številna motorna vozila na cestah? Prepričan sem, da to ni osamljen primer in da bo — če ne bomo energično ukrepali — takih objestnežev okrog nas vsak dan več.

— V šoli niti ne, zdajle mi gre pa tale hrup pošteno na živce...

Obračun z zastarelimi predsodki

Nadaljevanje s 1. strani

plemenske živine, kmetijskih strojev in za modernizacijo in preureditev hlevov.

Od skupnega števila prebivalstva v mozirski občini je samo 1200 pravih kmetov, med njimi pa je kar 800 kooperantov. Zadruga ima zelo dobro organizirano pospeševalno službo, v kateri delujejo ustrezni strokovnjaki. Samo letos bo zadruga odkupila od kmetov 3 milijone litrov mleka. Pravijo, da so preusmeritev kmetijstva programirali dolgoročno in da se že kažejo prvi sadovi te preusmeritve.

O tem smo se prepričali tudi sami že na prvi kmetiji, ki smo jo obiskali.

KAJ JIM PRINAŠA BLAGINJO?

Sedemdesetletni Ivan GLOJEK iz Smartnega ob Dreti ima, kot so nam zagotavljali naši spremljevalci, izreden posluh za vse novotarije v kmetijstvu. Nobenih predsodkov, dvomov in nezaupanja do novitet ne najdeš pri tem izredno dinamičnemu Savinjanu. To ne pomeni, da mož avtomatično sprejema vse, kar je novega. Še kako prej preuhta, kaj se splošča in kaj ne!

Na posestvu z okoli 10 ha obdelovalne zemlje in 18 ha gozda delajo trije: on, žena in sin, ki pa so vsi trije bolehní; včasih pomagata tudi hči in zet, toda ne veliko, ker sta oba v službi. Morda je GLOJEKA prav njegova bolehnost spodbudila k modernizaciji kmetijstva, da bi drugim in sebi olajšal delo.

Dosedanje površine, na katerih je prej rastle repa, pa ječmen, zelje in krompir, so zmanjšali in jih zasejali s sočno travo. Sedaj se na prostiranih pašnikih, ki pa so vsi okoli posestva, pase 13 molznic, od katerih vsaka daje letno okoli 4000 litrov mleka.

Kmetje si z zanimanjem ogledujejo živino na Glojekovih pašnikih

Dnevno namolzejo približno 140-160 litrov, letno pa kar 40.000 litrov mleka. Samo prodaja mleka navrže mesečno Glojeku 250-300.000 S dinarjev.

S pomočjo zadruga si je do sedaj nabavil traktor, tračni obračalnik, pobiralne vile, kosilnik in stroj za molžo krav. v načrtu pa ima še nabavo grabeža za seno in montiranje naprave za dosuševanje in provetravanje sena.

Glojek ima tudi hlev na odplakovanje z jamo, silos in cisterno za gnojnico. Do lani so na posestvu porabili povprečno 1000 kg umetnih gnojil na hektar, letos pa se je — zaradi uporabe gnojnice — ta količina

zmanjšala za več kot polovico.

VSE HRANILNE SNOVI OSTANEJO V SENU

Nedaleč od tu smo naleteli na malo drudačno posestvo. Medtem ko ima Glojek vse površine skupaj še zemlja ZIDARNOVIH razparcelirana; to jim povzroča precejšnje težave.

Ogledali smo si prevetravanje oziroma dosuševanje sena. Samonakladalno prikolico, na katero naložijo toni napol posušenega sena, pripeljejo domov in ga s pomočjo pihalnice

Na Presečnikovi kmetiji v Gornjem gradu uspešno združujejo poljedelstvo, živinorejo, kokošjerejo, čebelarstvo in turizem

ka spravijo na skedenj. Potem vključijo dva ventilatorja, ki seno posušita. S posebno sondo merijo odstotek vlage v senu. Postopek je — kot je bilo videti — zelo preprost, vse je mehanizirano in uravnano kot na tekočem traku. Prihranjena pa sta dragocen čas in hud napor v primerjavi s prejšnjim načinom spravljavanja sena in — kar je najvažnejše: vse hranilne snovi ostanejo sedaj v senu.

Lani so tako spravili 18 ton sena in pri tem porabili za borih 4000 S dinarjev električnega toka; in to je bil domala ves strošek za spravilo sena.

Pri hiši imajo 8 molznic, 6 telic in par konj. Od mehanizacije so si doslej nabavili kosilnik, vprežni obračalnik, že omenjeno napravo za dosuševanje sena, stroj za molžo in nakladalno prikolico. Prihodnje leto bodo preuredili hlev na odplakovanje in nabavili traktor.

KMETIJSTVO IN TURIZEM HODITA LEPO POD ROKO

Posebno zanimiv primer, kako se na kmetiji lahko izvrstno ujema in dopolnjuje več različnih vej gospodarstva (poljedelstvo, čebelarstvo, kokošjereja in turizem), je PRESEČNIKOVA kmetija v Gornjem gradu. Gospodar nam je s ponosom razkazoval sodoben kokošnjak, v katerem 1500 prvovrstnih nesnic dnevno znese okoli 1200 jajc. Samo za krmljenje kokoši (ki so last Agrokombinata) dobi Presečnikova družina dnevno osem starih tisočakov.

V hiši imajo še 20 postelj za turiste; dnevni penzion stane 2700 S dinarjev. Družina ponavadi večerja s svojimi gosti, na jedilnem listu pa so večkrat tudi ajdovi žganci s pristinim domačim mlekom ali domačimi ovčinci, štruklji in podobne specialitete. Za malico dobi gost včasih tudi savinjski želodec ali medico. Če

k vsej domačnosti dodamo še naravne lepote, s katerimi je narava bogato obdarila ta čudoviti kotiček Gornje Savinjske doline, potem se ni treba čuditi, zakaj imajo pri Presečnikovih vse sobe zasedene in da letos dva upokojena učitelja pri njih letujeta že od junija.

Na kmetiji imajo poleg tega še 30 panjev čebel in 10 molznic, ki mesečno dajejo 2000 litrov mleka.

Na našem potovanju smo obiskali še kmetijo JOZETA REMCA v Bočni, kmetijo JOZETA RAKUNA v Radmirju in končno kmetijo STANKA OŠEPA v Robanovem kotu. S tem je bil strokovni del naše turneje končan. Po ogledu Logarske doline in slapa Rinke smo se prek Črnavca in Kamnika vrnili v Ljubljano.

TUDI V MOŠČANSKI OBČINI LAHKO MARSIKAJ OBRNEMO NA BOLJE

V pogovoru z nekaterimi udeleženci ekskurzije smo želeli slišati njihova mnenja o tem, kar so videli. Takole so odgovarjali: JOŽE GALE, Malo Trebeljevo:

»Mislim, da je bilo potovanje zanimivo in za nas koristno. Meni je bila posebno všeč kurja farma v Gornjem gradu. Tudi na našem koncu so možnosti za razvoj živinoreje.«

ANTON BIRK, Vnajnariji: »Menim, da so pri nas malo drugačni pogoji za takšno preusmeritev kmetijstva. Če bi redili molznice, bi bilo težko odvažati mleko; boljše bi bilo gojiti bikce. Napravo za sušenje sena bi se dalo montirati povsod.«

ANTON ŽAGAR, Besnica: »Sam se že ukvarjam s preureditvijo hleva. Trenutno imam 8 glav živine, lahko bi pa redil do 20 glav. Tudi na Gorenjskem sem že bil; ogledal sem si hleve ter pašnokošni sistem in upam, da sem si pridobil precej izkušenj. Sedaj sem zaradi pomanjkanja sredstev pred dilemo: ali preurediti hlev v hlev klasičnega tipa ali — s pomočjo dodatnih kreditov — v hlev na odplakovanje. Samo za cisterno in traktor bi potreboval 4 stare milijone. Pričakujem, da mi bo občina priskočila na pomoč.«

Iz vsega tega, kar smo slišali in videli, lahko povzamemo le eno: to, kar so Savinjčani — in še kje drugod — že ali pa še bodo storili, čaka tudi naše kmete. Ne gre za preprosto kopiranje, ker pogoji niso povsod enaki. Res pa je, da se marsikaj da urediti tudi s skromnimi sredstvi. Treba je le začeti, in to

RAZPIS

AMD MOSTE
Ljubljana
Ob Ljubljanici

razpisuje prosto delovno mesto

1. SEKRETARJA DRUŠTVA — s polnim delovnim časom

objavlja pa prosta delovna mesta

2. BLAGAJNIKA — administratorja z manj kot polovičnim delovnim časom

3. VEČ INSTRUKTORJEV — z manj kot polovičnim delovnim časom

Pogoji:

ad 1. srednja šolska izobrazba, 5 let prakse na podobnih vodilnih delovnih mestih, vozniški izpit A in B kategorije motornih vozil, potrebna kvalifikacija iz prometne vzgoje in moto-športa;

ad 2. srednja šolska izobrazba, dve leti prakse v predpisani stroki, voznik B kategorije motornih vozil in poznavanje stroke s področja vzgoje voznika motornih vozil;

ad 3. poleg splošnih pogojev, ki jih predvideva zakon, mora kandidat imeti vsaj enoletno prakso iz te stroke; opraviti mora tudi sprejemni izpit.

Razpis velja do 10. IX. 1969

Pismene prijave sprejema pisarna društva!

Tovariško srečanje

Na sestanku aktiva mladih komunistov v Polju so sklenili, da v počastitev 50-letnice ZKJ priredijo tovariško srečanje svojih članov.

Tako se srečanje, ki je bilo povezano z obiskom muzeja talcev v Begunjah, pokopališča talcev v Dragi ter partizanske bolnišnice Franja pri Cerknem, razvilo v prijetno popotovanje, pa bilo hkrati oddolžitev tistim, ki so kot talci padli za to, kar imamo zdaj mi mladi.

Avtobus podjetja SAP se je v Polju, Zadobrovi, Zalogu, Vevčah in Zadvoru polnil z mladinci, ki so s seboj prinašali dobro voljo in smeh, tako da med potjo ni bilo dolgčas. Po obisku v Begunjah in Dragi smo se približno ob desetih odpeljali proti Primorski na ogled partizanske bolnišnice Franja. Vsakemu je padel v oči napis partizanskega pesnika Kajuha na pokopališču ranjencev: »Za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti!« in vsak si je mislil: Tudi naša generacija je taka, kot je bila ta pred nami!

Nekako 20 km pred bolnišnico Franja v vasi Trebija pa smo se v Domu pod Plano dodobra okrepčali in se odpravili na kopanje v zelo toplo Soro.

Zvečer okoli devete ure smo se vrnili na domove in se razšli z mislijo: še več takih skupnih srečanj!

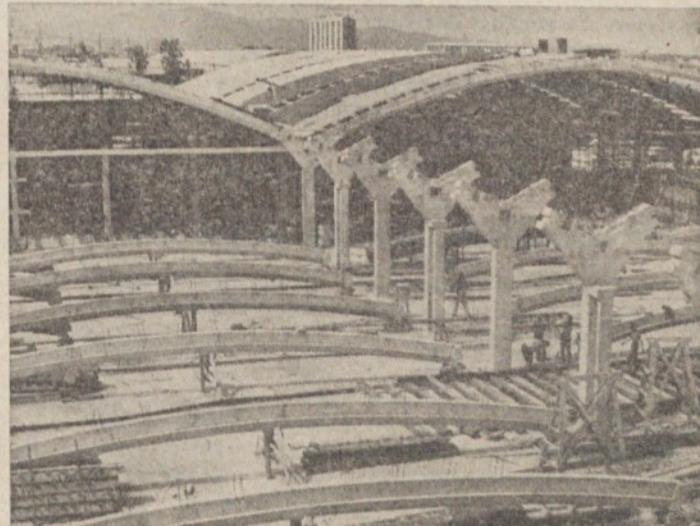
Vilko Sluga

Novo skladišče

Na južnem delu skladiščne cone ob Letališki cesti gradi SGP Slovenija ceste veliko in moderno skladišče, v katerem bo podjetje Javna skladišča uskladiščevalo najrazličnejše

rezidano in uporabno že konec septembra letošnjega leta.

Novo skladišče bo dolgo 108 in široko 60 m, po celi površini pa tudi podkleteno. Da bodo manipu-

blago, ki ga mora danes zaradi pomanjkanja skladiščnih površin odklanjati. Po zatrjevanju SGP Slovenija ceste bo skladišče

lacije z blagom čim hitrejšje, bo med drugimi sodobnimi napravami v skladišče speljan tudi industrijski železniški tir.

brez odvečnega besedičenja, brez parol in obljub. Delati je treba vztrajno, samozavestno in pogumno, samo od sebe ne bo nič prišlo! Kmetove iniciative pa morajo podpreti vsi krajevni in občinski družbenopolitični in oblastveni dejavniki — tako moralno kot materialno.

Besedilo in foto
France Fajdiga

ŠOLA V KRAJEVNI SKUPNOSTI IN KULTURA

Sola je kulturni zavod, saj je v svojih osnovnih izhodiščih izobrazbena in vzgojna institucija naše sodobne socialistične družbe. In ker socialistične družbe ni brez kulture, jo je šola poklicana gojiti med prvimi. To dela prek svojih rednih programov tako rekoč vsakega predmeta in prek programov prostovoljnih dejavnosti. Medtem ko je za to svojo vlogo neposredno zadolžena z zakonom, je s strani učencev vezana na prostovoljnost. In o tej drugi možnosti nekaj besed.

Učenec je subjekt učiteljevih učno-vzgojnih prizadevanj. Za doraščajočega otroka na osnovni šoli pa to pomeni, da ga učitelj na to pripravlja, mu privzga tiste kvalitete, ki sicer odlikujejo človeka kot delovno, tj. ustvarjalno bitje. Ker pa je ustvarjalnost kulturni proces, so kulturne dejavnosti nujno vredne vse pozornosti že v učno-vzgojnem procesu, še posebej pa v tako imenovanih prostovoljnih dejavnostih. Zakon o osnovni šoli ter predmetnik in učni načrt to urejajo tako, da so za šolske zavode te dejavnosti obvezne, za učence pa postanejo take takrat, ko se zanje prostovoljno odločijo.

Ko torej šola stoji pred takimi nalogami, mora nujno nastopati kot vzgojno-učni zavod prej kot obratno. To je tudi smer razvoja naših osnovnih šol nasploh. Vsebinska takega dela na šolah je seveda nujno posodobljena, če naj pri tegne učence, da se prostovoljno odločajo za kulturno delo. Rezultati kažejo, da so naše osnovne šole pri tem delu dokaj uspešne: ugotoviti pa velja tudi, da se v teh prizadevanjih in dosežkih še vse premalo povezujejo s krajevnimi dejavniki in občinsko zvezo kulturno prosvetnih organizacij. Ne bi mogli trditi, da je tudi s strani krajevnih in občinskih dejavnikov že vse storjeno, čeprav so primeri, ko lahko to povezovanje samo pohvalimo. Vemo pa, da tudi s strani šolskih kolektivov niso izkoriščene že možnosti, kakršne so izkoriščene na drugih področjih.

Za kaj torej gre? Mladi so iniciativni. Ta iniciativnost živi v šoli, pa tudi zunaj nje, kjer mladi žive. Poleg ustaljenih in vtečenih vezi nastajajo vedno nove — tako kvantitativno kot kvalitativno. In tu smo največkrat premalo prožni ali celo navno zadovoljni ali pa zmajemo z glavo, češ že spet kaka novotarija zaradi nje same. Včasih je to celo res, a prav tu smo v bistvu stvari: učitelji, ki so že po svoji delovni dolžnosti

dnevno pred tem, da vodijo mladega človeka pri izbiranju najboljšega, in vsi drugi družbenopolitični dejavniki v krajevni skupnosti in občini, katerim tudi in ne more biti vseeno, kako se oblikuje mlad človek — tudi tedaj, ko ni v šoli — vsi smoto premalo prožni, vse preveč in prehitro zadovoljni. To ima lahko slej ko prej za posledico, da se mladi ali umikajo vase ali odmikajo ustaljenim, zanje ne več zadovoljivim dejavnostim.

Bili so časi, ko smo si za marsikaj govorili: sprožiti velja iniciativo! V našem primeru iniciative ne manjka. Mladina v svojem iskanju celo mora poskušati, če naj bo ver-

na sama sebi. Vsi drugi pa prav tako tudi moramo vedeti za te poskuse in se pridružiti mladim v teh iskanjih.

Torej: šola živi v neki sredini. To pomeni, da je učenec subjekt prizadevanj njega samega pa tudi vseh tistih, sredi katerih živi, med katerimi se razvija. V skladnem in povezanem delovanju in ob upoštevanju iniciativnosti se potem ne bomo ustavljali ob skorajda že stereotipnem: ni denarja za to ali za ono. Denar je in bo, če bomo stali skupaj učenci, učitelji in vsi drugi pri nenehnem iskanju boljšega in lepšega, kulturnejšega tj. socialističnega.

A. M.

Kulturna dejavnost ima v občini bogato tradicijo

Na letošnji reviji ljubiteljskih gledaliških skupin v občini Moste-Polje smo si lahko ogledali kar 50 različnih predstav. Nastopile so skupine s Prežganja, iz Senožeti, Slap, Zaloga, Javora, Dolskega in dijaki moščanske gimnazije. Svoje kulturno poslanstvo opravljajo gledališke skupine domala že vsa povojna leta in korenini še iz predvojnega revolucionarnega delovanja znanih delavskih kulturnih društev Svoboda in Vzajemnost.

Spričo bližine mesta in strokovnega mentorstva znanih dramskih umetnikov so nekatere od teh skupin že postavile na oder tudi zahtevne dramske tekste domačih in tujih avtorjev; posamezni igralci pa so dali odlične igralske kreacije.

Petdnevno preizkusno delo na osnovni šoli Ketteja in Murna

ŠE LETO DNI

Na nedavnem enodnevnem medrepubliškem posvetu v Ljubljani o prednostih in pomanjkljivosti petdnevnega delovnega tedna v osnovnih in srednjih šolah so navzoči kritično izmenjali izkušnje zadnjega šolskega leta.

Prevladalo je mnenje, da postaja petdnevno delo tudi na šolah zahteva časa, vendar imajo še vedno premalo izkušenj, da bi frontalno prešle na tako delo. Šestdnevno delo je skozi več generacij usklajevalo svojo organizacijo, vsebino in obliko kot samostojen splet — v soodvisnosti od družbenega razvoja; petdnevno delo pa je pri nas staro

še le poldrugo leto. Komaj je torej shodilo in so razumljive pomanjkljivosti, o katerih je pred časom pisal tudi naš list. Sicer bo že v prihodnjem šolskem letu več teh pomanjkljivosti odpravljenih (predvsem npr. enourni predmeti v tako imenovani »vednostni« skupini predmetov), odprtih pa je ostalo še dovolj problemov. Zato so se navzoči strinjali s predlogom podaljšati preizkus še za leto dni. Tako bo moči pred širšo javnost stopiti z jasnejšimi, pa predvsem samostojnejšimi strokovnimi dognanji, na osnovi katerih naj bi potem odgovorili na osnovno dilemo: DA ali NE za petdnevno delo na šolah.

AM

UČNI USPEHI OB KONCU JUNIJA V ŠOLSKEM LETU 1968/69

Šola	Število oddelkov	Število učencev	Izdelalo razred	Ima pop. izpit	Ni izdelalo
Osnovne šole					
V. Pregarc	29	835	755	62	16
Jože Moškrič	26	762	714	27	18
Kette-Murn	31	892	837	33	14
Polje — centr. š.	38	1180	1022	109	48
— podružnične š.	24	564	543	—	22
Sostro	16	413	373	16	22
Skupaj	129	4646	4244	257	140
v %			91,3 %	5,5 %	3,2 %
VI. gim. Moste	16	528	396	109	23
v % za gimnazijo Moste			75 %	20,5 %	4,5 %

P. s. Ker so letos v osnovnih šolah znova uvedeni popravni izpiti, bomo podrobnejši pri-

kaz oziroma analizo uspeha moščanskih šol objavili v prihodnji številki Nsk.

Pred jubilejem

Prihodnje leto bo slavil vevški papirniški pihalni orkester 70-letnico svojega obstoja. Tega dogodka se že sedaj zavedajo vsi godbeniki, odbor s predsednikom Nacetom Zajcem in seveda strokovni vodja Franc Grebenšek.

Orkester je preteklo sezono uspešno dokončal. Pripravil je tudi dva samostojna promenade koncerta in z njima gostoval po okoliških krajih. Pohvaliti je zadovoljivo udeležbo godbenikov na vajah, četudi dobra tretjina članov dela v izmenah.

Uspešna je bila udeležba orkestra na II. republiškem tekmovanju pihalnih godb v Kopru. Vevški godbeniki so

toviških krajih od Ankarana do Pirana in tako prispevali k množičnosti te prireditve.

Drugi važnejši dogodek je bil obisk vevške godbe pri pihalnem orkestru gratkornške papirnice pri Gradcu. Ti obiski so že tradicionalni, saj eno leto obiščejo Vevčani Gratkornčane, naslednje leto pa oni vrnejo obisk Vevčanom. Letos je vevška godba sodelovala na prireditvi 14

Mimohod vevške pihalne godbe ob proslavi 65-letnice obstoja in delovanja

tekmovali v drugi težavnostni skupini in zasedli 2. mesto. Izvajali so tri skladbe, od katerih ene komisija ni ocenjevala, druga je bila obvezna, tretjo pa si je vsak orkester izbral sam. V tekmovalni žiriji so bil priznani strokovnjaki, ki so po vsakem nastopu javno razglasili rezultate. Vevški orkester je od 360 možnih dosegel 281 točk. V tej skupini je bil pred njim le pihalni orkester Centra za glasbeno vzgojo iz Maribora. Kakor vevški so tudi drugi orkestri pred tekmovanjem nastopali po obalnih le-

avstrijskih godb ob jubileju ene od njih. Posebno so bili Vevčani počaščeni s tem, da so izvajali samostojen promenade koncert. Tudi tu so bili zelo dobro ocenjeni. Zanimivo je, da ima okoliš Gratkorna, ki ni dosti večji od naše občine, kar 14 pihalnih orkestrów!

Poleg teh dveh večjih prireditvev je vevška godba sodelovala tudi na številnih manjših in se s tem že pripravljala na veliki dogodek — 70-letnico svojega obstoja in delovanja.

S. R.

Mimogrede

Mini kultura

Ko sem nedavno tega v dvorani slovenske filharmonije poslušal Beethovno IX. simfonijo, je bila dvorana polprazna; medtem pa je bila ob gostovanju nekega beat ansambla sumljive vrednosti hala Tivoli razprodana že teden dni prej. Pa nikar ne mislite, da sem nasprotnik dobre beat glasbe!

Kar presunilo me je, ko sem oni dan prisluhnil pogovoru dvojice možakarjev. Prvi je tarnal. češ da njegova hči bere samo strip romane ter revije Cik, Adam in Eva, Arena in podobno, da pa sploh še ni prebrala Prežihovih Samorastnikov ali Cankarjeve Skodelice kave. In ko sem v renesančni cerkvi v Hrastovlju po ogledu znamenitih fresk brskal po knjigi spominov, sem žalosten ugotovil, da je vanje vpisalo svoje vtise mnogo več tujcev kot domačinov.

Ce je temu tako, potem se ne smemo čuditi, da gre vsakovrstni kič bolj v denar kakor Jakčeve grafike; da vedno zmanjka denarja za ohranitev kulturnih spomenikov; da duhovno osiromašen in prazen obrtnik, ki se vozi v mercedesu, lahko kupi hčerki za slabo opravljeno maturo športni avtomobil najnovejše znamke, medtem ko odličnjak iz podeželja ne more naprej v šole; da ima snažilka v izvoznem podjetju enako ali morda celo večjo plačilo kot profesor; da ob nedeljah hitimo z izletov domov pred televizorje zaradi osladnih in plehkkih serijskih filmov; da rajši napišemo na tablo parking kakor parkirni prostor in da raje ure in ure presedimo pred malim ekranom, kot da bi zavili v Talijin hram...

Ne bom več našteval, ker vem, da je vse to brez haska. Pes laja, karavana pa hiti naprej — toda kam?

OBVESTILO!

OBRTNE DELAVNICE STANOVANJSKEGA PODJETJA BEŽIGRAD-MOSTE, LJUBLJANA, LUIZE PESJAKOVE 9,

OBVEŠČAJO

LASTNIKE ŠTEDILNIKOV TOBI — STARI TIP, DA IMAJO NA ZALOGI VSE POTREBNE REZERVNE DELE IN DA OPRAVLJAJO REMONT NAVEDENIH ŠTEDILNIKOV. (TEL. ŠT.: 317-275)

Dr. Boris Kuhar se je rodil leta 1929 v Mariboru. Od l. 1946 živi v Ljubljani, od l. 1961 v Mostah. Studiral je novinarstvo in diplomacijo v Beogradu, diplomiral pa iz etnologije na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je l. 1965 opravil doktorat znanosti. Petnajst let je bil zaposlen kot novinar pri Slov. poročevalcu in RTV Ljubljana. Od leta 1963 je ravnatelj slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani.

Je poslanec republiške skupščine, kjer je predsednik odbora za kulturo prosvetno-kulturnega zbora in predsednik skupščinske komisije za izdelavo zakona o kulturnih skupnostih in financiranju kulture. Je član republiškega sklada za pospeševanje filmskih dejavnosti, član predsedstva republiškega sindikata družbenih dejavnosti, podpredsednik društva muzealcev Jugoslavije itn.

Tovariš dr. Kuhar se je ljubeznivo odzval prošnji uredništva Naše skupnosti in odgovoril na nekaj vprašanj, ki smo mu jih zastavili.

narnico sem lahko cele dneve pustil v odprtem šotoru na robu vasi — niti dotaknil se ni nihče ničesar. Ta ljudstva ne poznajo v svojem govoru besede kraja. Ni jih še pokvaril belec. Posebna so tudi dramatična doživetja z juga Kameruna, ko sem z manjšo ekspedicijo sledil Pigmejcem v tropskem pragozdu. Dramatična so bila zaradi slonov in kač, pa tudi zaradi svojevrstnega srečanja s Pigmejci, s temi pritlikavci, ki se venomer selijo za čredami divjadi po pragozdu. Pigmejci Bagiele so nam pripravili posebno obredno jed. Možje so prinesli s seboj z lova opičjega mladiča in tako sem že drugič doživel v Afriki zame-

ski posnetek) pripovedoval, kako je še tik pred drugo svetovno vojno videl čaravnice, da sem mu skoraj verjel. Ali pa srečanje s kmetom na vrhu južnega Pohorja. Ko se je bližala nevihta, je možakar v črnem loncu zakuril ogenj in govoril čarobne besede, da bi pregnal nevihto. In nevihta se je res ognila njegovega griča. Možakar pa je bil trdno prepričan, da je pri tem po-

zej (Slovenski etnografski muzej) lahko razstavlja le 10 odstotkov svojih predmetov. Sodobni muzej namreč ni več le skladišče niti lepo postavljena razstava, temveč je postal pomembna znanstveno raziskovalna in kulturno prosvetna institucija.

6. S kakšnimi problemi se trenutno ukvarjate v muzeju?

Kljub dopustu: z denarjem. S pripravami za terensko delo

Pogovor z etnologom Dr. Borisom Kuharjem

Našo deželo premalo poznamo

1. Vas bi lahko imenovali nekakšnega svetovnega popotnika. To verjetno sodi k poklicu. Povejte, prosim, katere predele sveta ste že obiskali?

Mnogo sem potoval, še prej, kot novinar, sedaj pa še več kot muzealec. Sodelujem ali imam predavanja na številnih strokovnih kongresih, simpozijih. Svet je velik, obiskal pa sem ga le majhen del. Evropo sem v glavnem prepotoval vso. Od Bljžnjega vzhoda sem bil v Libanonu in Siriji. Obiskal sem že več dežel severne Afrike — Egipt, Tunizijo, Alžirijo. Ta kontinent me posebej privlači. Že pred desetimi leti sem bil prvič v Afriki, v Gvineji. Od takrat tudi resneje proučujem ta kontinent. Prevzela me je njegova kultura, predvsem še

Toda obiskal bi rad še mnoge dežele tega prostranega kontinenta.

2. Vsaka dežela je po svoje zanimiva, pa vendar bi radi slišali, kateri kraji oz. dežele so se vam s svojimi etnografskimi in drugimi značilnostmi še posebej vtisnili v spomin?

Naj začnem z misljo o naši deželi. Vse premalo jo še poznamo. Jugoslavija je izredno bogata z etnološkimi značilnostmi. Še sam sem bil presenečen, ko sem pred leti obiskal vašar v Negotinu, na tromeji med Romunijo, Bolgarijo in Jugoslavijo. Tako velikega in živga sejma nisem našel ne v Evropi ne v Afriki. Od afriških dežel se mi je najbolj vtisnil v spomin Kamerun, ki sem ga

najbolj grozljiv prizor, ko so živemu opičjemu mladiču odprli lobanjo, vzeli iz nje možgane in te kot posebno slaščico ponudili gostom. Treba jih je le močno posoliti in popoprati in primešati še nekaj drugih začimb in jed — specialiteta je pripravljena.

3. Po vaših zanimivih popotnih zapisih sodeč, uspešno združujete vlogi publicista in etnologa, oz. se oboje dopolnjuje. Kaj vas na potovanju najbolj zanima in vznemirja?

Zanimajo me predvsem ljudje, njihove navade, njihov način življenja. Vznemirjajo pa me predvsem novi kraji, nova plemena, ki jih obiščem. Vsako novo srečanje z ljudmi je zame novo, svojevrstno doživetje.

Množica na trgu v Mori — Severni Kamerun

magal njegov črni lonec in njegova zakletev. Za vedno mi bodo ostala v spominu tudi srečanja s preprostimi ljudmi v gorovju Mandara v Centralni Afriki. Tu sem raziskoval plemena, ki še danes živijo tako, kot so živela sto in tisočletja. Vznemirljivo je bilo srečanje s sultanom, ki tod še gospodarijo in imajo velike hareme, 30 do 60 žena. Imam mnogo lepih spominov na zanimiva srečanja z današnjo afriško elito, z mladimi afriškimi intelektualci, znanstveniki, umetniki in državniki. V takih neposrednih stikih lahko človek še bolje spozna in oceni posameznika. Tako sem lahko nedavno v srečanju s predsednikom Bumedienom v Alžiru popolnoma spremenil svoje mnenje o tem človeku, ki je zares velik arabski državnik.

5. Kaj bi lahko povedali o skrbi družbe za muzejske in druge kulturne institucije na Slovenskem?

Menim, da se naša družba še premalo zaveda pomembnosti kulture. Da ostanem samo na muzejskem področju. Premalo se zavedamo koristnosti muzejev, toda če bi hoteli, da bi bili muzeji koristnejši, bi jim morali dati tudi več možnosti za njihov razvoj. Trdim, da slovenski muzeji niso izkoriščeni niti polovično. Naš mu-

in razstave. Opiramo nov muzej, muzej lončarstva v gradu Podsmreka pri Višnji gori. V muzeju v Ljubljani pripravljamo razstavo o čipkarstvu na Slovenskem, v Goričanah razstavo o Afriki itn. Imamo še velike načrte za letos, toda žal je naša blagajna za vse preplitka.

7. Muzej v Goričanah je vaša depandansa. Tu smo si lahko ogledali že številne razstave o kulturah tujih ljudstev. Bi nas lahko seznanili z vašimi načrti v Goričanah?

Goričane vse bolj postajajo pomembno središče za spoznavanje tujih ljudstev. Ob razstavah prirejamo tu še številne druge prireditve: predavanja, filmske predstave, koncerte, na katerih seznanjamo obiskovalce z življenjem in kulturo neevropskih ljudstev. Za vse to pa imamo še velike načrte. Razstavne prostore bomo še razširili. Letos bomo uredili v grajski kleti predavalnico in muzejski klubski prostor. Izdelali smo projekt za japonski tempelj, ki bo služil kot čajnica, in za veliko japonsko restavracijo, ki jo bomo postavili na grajskem vrtu. Ta bo urejen v stilni park. Toda vse to je le nekaj načrtov o delu Slovenskega etnografskega muzeja.

Razgovor pripravil in vodil France Fajdiga

Dr. Boris Kuhar v pogovoru z dekleti v pogorju Rumsiki na meji med Kamerunom in Nigerijo

umetnost. Doslej sem bil že šestkrat v Afriki. Prav te dni sem se vrnil iz Alžira, kjer sem sodeloval na prvem panafriškem kulturnem festivalu in simpoziju o afriški kulturi. Tu so bile zastopane skoraj vse afriške dežele. Doslej sem obiskal že severno, zahodno in centralno Afriko.

obiskal letos spomladi. To je dežela, kjer lahko človek doživi vso Afriko. Tu sem bil na obisku pri plemenih na severu dežele, ki še danes živijo na stopnji kamene dobe. To so plemena v gorovju Mandara. Presenetila me je izredna poštenost tega ljudstva. Vse svoje stvari, celo de-

4. Bi morda našli nekaj najbolj dramatičnih dogodkov z dosedanjih potovanj?

Veliko je bilo tega, toda spomnil sem se dogodka s Sloke gore pri Turjaku, kjer sem pred dvema letoma srečal možaka, ki mi je tako živo (imam še njegov magnetofon-

V kinu Triglav vse manj obiskovalcev

V moščanski občini imamo kinematografsko podjetje Triglav, v katerega so poleg matičnega kina vključeni še kino Vevče, Zalog in Zadobrova.

Iz statističnih podatkov za obdobje od leta 1966—1969 je razvidno, da število obiskovalcev kina nenehno pada. Samo od letošnjega januarja do aprila so v kinu Triglav zabeležili za 22.052 manj obiskovalcev kot v istem obdobju lani. Podobno je stanje tudi v ostalih treh kinematografih. In kje tičijo vzroki za

tak osip? Verjetno so le-ti objektivne in subjektivne narave. Moste bodo morale slej ko prej dobiti sodobno kino dvorano, ki je že projektirana v sklopu družbenega centra v Mostah. Uprava podjetja bo morala poskrbeti za nekoliko boljše repertoarno politiko, čeprav ima podjetje z distributorji filmov velike težave.

Dokaj nevaren konkurent kinematografom pa vse bolj postaja televizija in je tudi tu delno iskati vzroke za osip.

Občani pišejo ...

ŠE O JAVORSKEM SADOVNJAKU

Spoštovani tovariš urednik!

Ker tudi v odgovoru Agro-kombinata Barje v julijski številki Nsk glede sadovnjaka v Javoru nismo brali »vse resnice«, oziroma so bila nekatera dejstva predstavljena v napačni luči, mi dovolite še nekaj pripomb.

Namen mojega dopisa je bil opozoriti vodstvo AK Barje, da je najhujše, ker sadovnjak »škropijo z nevarnimi škropivi, kot je na primer endrin«, in na koncu, »da bi AK lahko uporabljala manj nevarna škropiva«. Nikakor pa nisem zanikal, da so »škropiva in druga kemična sredstva v sadjarstvu nujno potrebna«. Kako in kdaj škropijo, se je pričel sanitarni inšpektor na kraju samem in sem v Naši skupnosti pisal o njegovih ugotovitvah. Pri letošnjem pomladanskem škropljenju je endrin neslo 2 do 3 m prek ograje, kar sta priznala tudi škroplilca — najbrž pa še več, sicer ne bi prepovedala uporabljati kapnice z Moharjevega kozolca. Solska njiva in njive drugih vaščanov okoli so oddaljene manj kot 3 metre od žične ograje, sadno drevje pa ponekod sega z vejami celo v sam nasad, ki leži tik zraven vasi in pod njo. Vaški travniki so marsikje ob meji samo podaljški v plantaži. Tudi če bi škropili po predpisih, se s škropljenjem z endrinom zastruplja ozračje. Zemlja in plodovi pa so okuženi še več let naprej. To niso samo ugotovitve sanitarnega inšpektora, pač pa je podobno zvenelo predavanje dr. Vilka Mastena v radijskih kmetijskih nasvetih 3. julija letos. Tedaj smo lahko slišali, da so pesticidi, kamor spada tudi endrin, zelo nevarni in da je namesto tega bolje uporabljati biološke metode in da ni treba pretiravati s škropljenjem. Zdi se mi, da je škropljenje s pesticidi že zastarelo in ga v večini držav opuščajo, kar lahko beremo v Tedenski tribuni z dne 31. julija.

Iz zadnjega odstavka v dopisu AKB veje le polovična resnica. Res je pametno, da ljudi strokovno poučimo o uporabi škropiva, toda pozabiti ne smemo na škroplilce AKB, saj niso bili na tečaju in ne dovolj poučeni o škropljenju z endrinom. (Tudi to dejstvo je ugotovil sanitarni inšpektor). Še naprej je potrebno pred škropljenjem s pesticidi svariti ljudi, o čemer nas prepriča dejstvo, da ljudje navzlic prepovedi še vedno nasilno vdirajo v nasad. Vse premalo se še zavedajo nevarnosti, ki jim grozi. Poseganje po travi je ostalo v navadi iz prvih let po nastanku plantaže. Tedaj je namreč KZ Polje dovolila, da so smeli kositi travo po nasadu, ker so bili nekateri lastniki močno prizadeti. Nekaj jih je izgubilo precej najboljše zemlje; med njimi je bil Mohar ob vso obdelovalno zemljo, pa čeprav je je bilo le 0,54 ha.

Zato se mi zdi, da bi bilo najbolje, če bi AKB prenehal škropiti s pesticidi, saj bi bilo to nam in njemu najbolj prav.

Andrej Berčič

Občani pišejo ...

Še vedno prevelik osip na osnovnih šolah

Nad 30 odstotkov otrok še vedno ne more uspešno zaključiti osnovnega osemletnega šolanja. Strokovne analize kažejo, da je zlasti kritičen 6. razred.

To je samo ena od ugotovitev iz informacije o problemu osipa v osnovni šoli, ki je bila podana na zadnji seji občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje.

Avtor te informacije, aktiv šolskih psihologov občin Ljubljana Moste-Polje in Šiška, je pred dvema letoma začel z raziskavo tega problema in prišel do zanimivih ugotovitev. Vse kaže, da problem ni samo ljubljanski, pač pa vsesplošen, slovenski. Mnenja o tem, kje tičijo vzroki za tolikšen osip, so precej različna. Tako na primer menijo eni, da je osip vzročno povezan z ekonomsko močjo občine in z materialno skrbjo le-te za šolo. Drugi vidijo krivdo v notranji organizaciji učnega dela naših šol. Tretji zopet trdijo, da je inteligenčna podpoprečnost važen dejavnik, ki vpliva na osip šolarjev, zlasti od 6. razreda naprej.

In kako rešiti ta žgoč problem, s katerim se ubadajo tudi drugod po svetu? Najbrž je ena od možnih rešitev v tem, da je treba pouk na šoli čim bolj prilagajati individualnim lastnostim in sposobnostim posameznih učencev. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje, kako v konkretnih razmerah to doseči.

Svet za prosveto in kulturo pri občinski skupščini Ljubljana Moste-Polje, ki je o tem nadrobno razpravljala, je sprejel nekaj predlogov in priporočil ter jih v že omenjeni

informaciji naslovil na občinsko skupščino. Odborniki so se v razpravi še najbolj ogrevali za predlog, naj bi v zadnjih letih osnovnega šolanja uvedli pri najtežjih predmetih (matematika, tuji jeziki) pouk v dveh ali treh zahtevnostnih stopnjah. Katero stopnjo naj bi otrok obiskoval, naj bi določila psiholog in učitelj v dogovoru s starši. Tako na primer bi obdelovali sposobnejši učenci zahtevnejše programe, manj sposobni pa sebi primerne. V takem sistemu otroci ne bi ponavljali razreda, vendar

pogoji za vpis na različne srednje šole niso za vse enaki.

Vabljev je tudi predlog, da učitelj daje učencem glede na njihovo predznanje in sposobnost različno zahtevne naloge.

Pouk je torej znotraj razreda individualiziran in prilagojen posameznim učencem.

Kot že rečeno: problem je tu in njegove negativne posledice čutimo že dalj časa. Zato bo treba čimprej angažirati vse prosvetne, pedagoške in družbene dejavnike, da bi ga kar najbolje rešili.

Do konca septembra bo zgrajen in opremljen nov vzgojno varstveni zavod na dvorišču med Kajuhovo in Zakotnikovo ulico. Zavod bo že v oktobru sprejel nad 100 malčkov.

Za malo denarja...

Financiranje domala vseh kulturnih institucij še vedno ni zadovoljivo; tako tudi glasbene šole Moste-Polje. Letošnja pičla sredstva ne morejo kriti vseh njenih potreb. Zavod deluje v stari in neustrezni zgradbi. Sanitarna inšpekcija je ugotovila, da prostori ne ustrezajo niti minimalnim normativom. Toda doslej sredstev za adaptacijo v višini 10 starih milijonov še niso dobili. Letošnja dotacija je enaka lanski, kar pa je celo za njihovo osnovno dejavnost — glasbeni pouk — premalo.

Šola ima poleg osnovne dejavnosti še harmonikarski orkester, vokalni oktet in ansambel kitar, blokflavt in cicibanov. V šolskem letu 1968/69 je glasbeni pouk obiskovalo 330 učencev.

Posebej velja omeniti uspehe, ki jih je dosegel harmonikarski orkester. Ta odlični ansambel je s svojo tehniko, muziciranjem, skladnostjo in bravuroznostjo izvajnih skladb povsod ogrel še tako zahtevne poslušalce, predvsem pa je navdušil glasbene strokovnjake.

Na skrajnem severozahodnem delu Kodoljevega na obali Gruberjevega prekopa je v zadnjih dveh letih »zraslo« kar pet novih stolpičev.

Drobne z Vevč

CVETLIČNA RA-ZSTAVA

V začetku julija smo imeli na Vevčah možnost videti zanimivo cvetlično razstavo. Ker so take razstave pri nas bolj redke, je bil vsak obiskovalec toliko bolj presenečen nad kvaliteto razstave. Tisti, ki razstave niso videli, lahko to obžalujejo. Na tej razstavi so obiskovalci lahko poleg izbranih cvetlic videli tudi izvrstne aranžmaje; na vpogled pa so bili razstavljeni tudi cvetlični katalogi. Poleg vsega tega so bile razstavljene tudi lepo upodobljene cvetlice na slikah, katere je narisal Toni Mahkovic. Razstavo cvetlic je organiziral MK Vevče-Kašelj, pripravil in aranžiral pa Toni Mahkovic s pomočjo drugih mladincev.

MLADINSKI PLESI

MK Vevče-Kašelj prireja vsako nedeljo mladinske plesne na plesišču bazena Vevče. V gosteh sta bila že dva ansambli: Pustolovci in Minerva. Obisk na teh plesih pa ni tolikšen, da bi MK lahko iz vstopnine kril stroške za ansamble. Če se položaj ne bo izboljšal, s plesi sicer ne bodo prenehali, a namesto ansamblov bodo vrtili popularne plošče.

PLAVANJE

Plavalci kluba Pirija-Slavija so bili na desetdnevni pripravi v Rovinju. Zadnje dni priprav so se udeležili mitinga, katerega je pripravil domači klub Delfin ob njegovi 20-letnici obstoja.

HOKEJ

Hokejisti Slavije že mislijo na naslednjo sezono. Pod vodstvom trenerja iz ČSSR Zlatka Cervenija, ki je doslej treniral HK Olimpijo, že od 1. junija vadijo na nogometnem stadionu v Vevčah.

Po zgodovinskih poteh

Krajevna organizacija ZZB in VVI terena Nove Jarše je za svoje člane priredila izlet v Logarsko dolino. Izlet je bil zelo dobro organiziran k čemur je prispeval velik delež predsednik krajevne organizacije Anton Bau. Udeleženci smo videli lepe kraje Stajerske, v Savinjski dolini pa pravkar žoreči po vsem svetu znani hmelj.

Obiskali smo tudi NOVO VELENJE. Tu smo si ogledali po vojni zgrajeno moderno slovensko mesto z vele mestnimi zgradbami in lepo urejenimi parki ter umetno jezero.

Pot nas je naprej vodila skozi Soštanj in po Saleški dolini. Med vožnjo nam je tovariš Metod Jurčič orisal boje Zgornje zasavskega oataljona v letu 1942 v katerih je sam sodeloval do Luč in Solčave. Kjer se je večidel zadrževal bataljon in vodil težke boje s sovražnikom. V Solčavi pri spomeniku padlim borec smo se ustavili in počastili spomin na padle borec v tem kraju z enominutnim molkom. Metod Jurčič je tu ponovno spregovoril o težkih bojih in o življenju partizanskih odredov ter o 14. diviziji, ki je prešla tudi skozi te kraje. Nato smo nadaljevali pot do slapa Rinka in občudovali lepote naših krajev in planin.

Jože Počivašek

Tovarišu Igljuču v slovo

V četrtek 7. avgusta so na Žalah pokopali ANTONA IGLJUČA, pomočnika direktorja podjetja SAP, ki je bil pri tem podjetju zaposlen nepretrgoma od osvoboditve. Začel je kot šofer, nato je bil dolga leta tehnični direktor in nazadnje pomočnik direktorja.

Pokojnik je bil znan družbenopolitični delavec tudi zunaj podjetja. Med drugim je bil 6 let odbornik občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje.

Ob njegovi smrti izreka iskreno sožalje tudi uredništvo Naše skupnosti.

RAZPIS

Uredništvo
NAŠA SKUPNOST
Glasilo občinske konference SZDL
Ljubljana Moste-Polje

razpisuje prosto delovno mesto
TEHNIČNEGA UREDNIKA
z manj kot
polovičnim delovnim časom
Pogoj za sprejem:
srednješolska izobrazba in najmanj 5 let prakse v novinarstvu

Razpis velja do 10. IX. 1969
Pismene ponudbe poslati na uredništvo, Ob Ljubljanci 42/II

Ob nogometnih jubilejih v naši občini

Oba naša nogometna kluba slavita letos pomembne jubileje. NK Slovan bo praznoval 50 let obstoja, NK Slavija pa 45 let. O poteku proslav in o spominih ob tem bomo še poročali, ko se bodo proslave pričele. To pot samo na kratko, s kakšnimi problemi stopa naš nogomet v to jubilejno leto.

Nogometni klub Slovan se je pred kratkim sešel na izrednem sestanku upravnega odbora ter izdal pomembno cirkularno pismo, ki ga je poslal vsem družbenopolitičnim organizacijam v občini. Pri tem jih je zaprosil, da mu nudijo pomoč, pa tudi opisal, s kakšnimi problemi se srečuje.

Enaki problemi tarejo tudi NK Slavijo, ki sicer ni imel posebnega sestanka, a je poslal podobno pismo vodstvu občinske telesnokulturne organizacije.

Ekscesi in procesi v nogometu so sicer znani širšemu krogu ljubiteljev športa, saj jih nadvse pogosto in skoraj redno v čim bolj atraktivnem slogu razgrinja pred javnostjo (verjetno kljub vsemu le samo del vsega) dnevno in športno časopisje. Manj znano pa je, kaj vsa ta široka propaganda in kaj vsi ti resnični ekscesi in procesi pomenijo za vso nogometno organizacijo in pravzaprav za vso našo telesno vzgojo. Manj znano je, kako si z vsem tem nogomet sam spodrežuje korenine — klube širom po Sloveniji, ki jim ob takih pogojih preostaneta le 2 možnosti: 1. slediti temu nogometu v vsaj skromni obliki — to pomeni zbrati velika sredstva, ali 2. razpustitev kluba.

O tem vsem govorita obe pismi in na podlagi teh pisem bomo napravili kratko anketo, katero bomo objavili v naslednji naši številki. Na to opozarjamo zato, da bi o tej temi spregovorili tudi bralci. Vaša mnenja bomo radi vključili v anketo ali pa med pisma bralcev.

Kratke iz športa

Rokometni klub Slovan tokrat ni poslal na poletne priprave svojih članskih ekip, pač pa mladince, mladinke in pionirke. Mladinci in mladinke so se pripravljali na novo sezono pod vodstvom prof. Silva Kristana in Franca Močnika v taboru Partizan Slovenije v Mozirju, medtem ko je svojo rokometno šolo pionirk prof. Kristan vodil v Zireh.

Gimnastična zveza Slovenije prireja v Mozirju vsako leto poletne treninge za perspektivne telovadke in telovadke. Med perspektivnimi mladinkami, ki so bile letos povabljene na te treninge, so bile — razen dveh Jeseničank — same telovadke iz naše občine, in sicer 5 iz Partizana Moste in 11 iz Partizana Zelena jama. Poleg teh je bila na treningu tudi elitna vrsta TVD Partizan Zelena jama.

Letos praznujejo kar 3 društva v naši občini lepe jubileje. Najlepšega nogometni klub Slovan, ki slavi 50-letnico obstoja; enako nogometni klub Slavija, ki slavi 45-letnico; TVD Partizan iz Most pa

bo 29. novembra slavil 15 let, odkar je bila zgrajena telovadnica (društvo je pred tem delalo v starem kinu v Mostah).

Na letošnjem republiškem prvenstvu v atletiki za članice se je zopet dobro odrezala — čeprav še vedno mlajša mladinka — Darinka Velkovich, članica AK Slovan. Zasedla je 4. mesto v skoku v daljino in 7. mesto v metu kopja. Tudi drugi tekmovalci iz Most so dosegli dobre rezultate in je tako Slovan za eno mesto izboljšal svojo lansko pozicijo.

Članska ekipa nogometašev Slovana je izpadla iz slovenske conске lige — zahodne skupine in bo prihodnje tekmovalno sezono nastopala v tekmovalni ljubljanske podzveze. Neprimerno uspešnejši so mladinci tega kluba, katere trenira znani mladi književnik Marjan Rožanc. Po svoji kvaliteti so takoj za Olimpijo, ker je imela ta v minuli sezoni starejše igralce in so Slovanovci favoriti za novo sezono. Ob tem pa že prihaja (in še bo) do »specifičnih

Srečko Andrič — mladinski državni prvak

Po lanski združitvi plavalnih klubov Ilirija in Slavija je klub dobil formalno novo ime Ilirija-Slavija. Kot je bilo pričakovati, je vsakdanja raba odbila drugi del imena in sedaj je udomačen naziv združenega kluba kar: Ilirija. Toliko je treba pojasniti v začetku, da ne bo pomot, ko bomo omenjali plavalce Ilirije iz Vevč.

Na pravkar minulem prvenstvu Jugoslavije za mladince v Zagrebu je bil vrstni red najboljših treh ekip takle: najprej 3 klubi, ki imajo svoje zimske baze, na 4. mestu pa Ilirija. »Pravi čudeži!« sta rekla tako sekretar kluba Tone Novak kot trener Janči Gašperin. »Kaj bi šele bilo, če bi lahko trenirali pozimi. Dosežki novega državnega prvaka — Andriča — kar v dveh disciplinah bi bili lahko še mnogo večji, gotovo na mednarodni ravni, prav tako bi se izboljšali dosežki vseh drugih. Ze tako smo bili ob tretje mesto samo zato, ker smo pustili doma eno ali dve plavalki bolj zaradi disciplinskega posega, ker sta zadnje dni premalo vestno trenirali. Če bi ju vzeli s seboj, bi lahko nastopili tudi v štafeti. S točkami iz štafete bi bili zanesljivo tretji.« Da je uspeh kluba v teh pogojih res pravi čudež, lahko povprečnemu poznavalcu poveje tile podatki. V lanskem letu je bilo za ljubljanska kopalnišča le 25 kopalnih dni. Če pa je sezona izredno ugodna, je lahko na leto največ 60 kopalnih dni. Temu prištevamo še to, da kopalci ob vsaj količkaj zadovoljivi temperaturi zraka trenirajo tudi v dežju, pa če še prištevamo vse možnosti za trening, ne pridemo prek 4 mesecev letno. Zagrebčani, Rečani, Dalmatinci in celo Kranjčani pa imajo možnost treninga 12. mesecev.

Takšni so pogoji za trening v plavalnem klubu Ilirija in v takih pogojih so dosegli vse svoje uspehe: Srečko Andrič 2 naslova dr-

nogometnih« pojavov, saj je 6 mladincev že bilo povabljenih k Olimpiji, a so za sedaj povabilo odklonili.

Po šesti dirki za državno prvenstvo v kartingu so še vedno v vseh konkurencah v vodstvu Moščani. V kategoriji 100 cm vodi Toni Gril, na tretjem mestu je Ludvik Turk, sedmi pa Ljubo Smerdel. V kategoriji 125 cm je prvi Mirko Živec, drugi Tone Lavrič, Vinko Kokalj je peti, Janez Kepec pa osmi. V nobeni konkurenci sedaj vodečemu še ni zagotovljen naslov, pač pa je skoraj gotovo, da bo povsod prvak Moščan. Povsem zagotovljeno prvo mesto imajo člani AMD Moste v ekipni konkurenci, kjer vodijo z več kot 300 točkami prednosti pred AMD Zagreb.

žavnega prvaka, Trtnikova, Jana in Marko Herzog, Jurman in Rafko Potočnik pa so se v svojih disciplinah uvrstili med najboljših 6 plavalcev v državi.

Trener Janči Gašperin nam je na naše prvo vprašanje: »Ze naprej ste nam napovedali, če se prav spominjam pred 2 letoma, da bodo prav ti tekmovalci dosegli čez 2-3 leta jugoslovansko kvaliteto. Ker so jo torej dosegli, napovejte še naprej!« odgovoril:

»Vsak napredek od te stopnje naprej je nemogoč. Kako si lahko predstavljate plavalce evropske kvalitete brez zimskega treninga. Brez zimskega bazena v Ljubljani lahko te tekmovalce od danes naprej pustim ali pa jih vadim še naprej — učinek bo približno enak. Prav tako je pri plavalcih Ljubljane.«

Vprašanje: »Vzemimo, da bo bazen in odbijmo — sicer upravičen — pesimizem. Kakšne so težave kluba pri nadaljnjem razvoju?«

Dvakratni mladinski državni prvak Srečko Andrič

»Sploh ni trenerskega kadra. V klubu delava 2 trenerja, za poletno sezono bi pa rabili več trenerjev, ki bi vse 3 poletne mesece delali vsakodnevno. Oba sedanja trenerja ne moreva skrbeti za naraščaj, saj komaj zmoreva trening sedanje ekipe. Tako ne moremo zajeti vseh mladih talentov in je seveda priliv mladih obetajočih plavalcev zelo majhen. V Zagrebu na primer redno dnevno vadi 120 najmlajših. Sam sem to videl, zadosti je trenerjev, disciplina je vzorna, nadvse zadovoljni pa so lahko tudi starši. Pri nas vadi ena sama skupina naraščajnikov, ki jo vodi Ziva Meljo, študentka Visoke šole za telesno kulturo. Pa še ona ima le mesec dni časa.«

»Kako pa bi rešili ta problem?«

»Ne vem, če je rešljiv, zanesljivo pa še ne v doglednem času. S študenti VSTK, ki se usmerjajo v plavanje, si ne moremo pomagati. Kot vem, je tako tudi v drugih športnih panogah (in športnih klubih občine op. p.). Slo bi le, če bi sedanje kvalitetne tekmovalce usmerili v študij na Visoki šoli za telesno kulturo in jih stipendirali. Tako bi slo.«

»Sole naše občine niso zainteresirane za stipendije in že nekaj časa ne moremo dobiti nobene stipendije za študij telesne vzgoje. To pa kljub temu, da vsako leto vsaj 2 šoli razpišeta mesto učitelja za telesno vzgojo. Ali si torej še obetate rešitev tu?«

Odgovor: »Morala bi biti. Posredovati bi morala občinska zveza za telesno kulturo, saj ima menda vendarle še kdo toliko vpliva, da to nerazumljivo stanje spremeni. Prav gotovo je to interes tudi vse izvensolske športne dejavnosti in vseh klubov.«

»Bomo videli. Sicer pa, kjer sva doslej začela, sva zaplula v črnogledost. Vseeno povejte, kateri plavalci največ obetajo?«

»Vsekakor Srečko Andrič, brat in sestra Herzog, brata Potočnik, Blanka Trtnik in Tomaž Jurman. Za njimi pa je pravzaprav samo pionirka Erika Ločičkar (pionir je tudi še Marko Herzog). Kaj bo letos zraslo v naši plavalni šoli, bo šele ob koncu sezone povedala Ziva Meljo, no in še Vida Marin, ki ji pomaga. A hudo bo, ker ne doteka dovolj mladine; to pa zato, ker ni dovolj trenerjev; to pa zato, ker...«

»Zopet sva v črnogledosti. Povejte še, prosim, kaj si obetate s člansko ekipo. Doslej ste govorili le o mladini.«

»Pionirčki in pionirke, s katerimi sva s Tonetom Novakom pred skoraj 6 leti začela v novem klubu, so zdaj že starejši mladinci in člani. Prav ti so bili skozi ves ta čas glavni stebel ekipe. Letos pa odhajajo v vojsko prav najboljši: Klešnik, Robida in Svarc. Te vrzeli verjetno ne bomo mogli zamašiti.«

»Zopet črnoglednost; ali...«

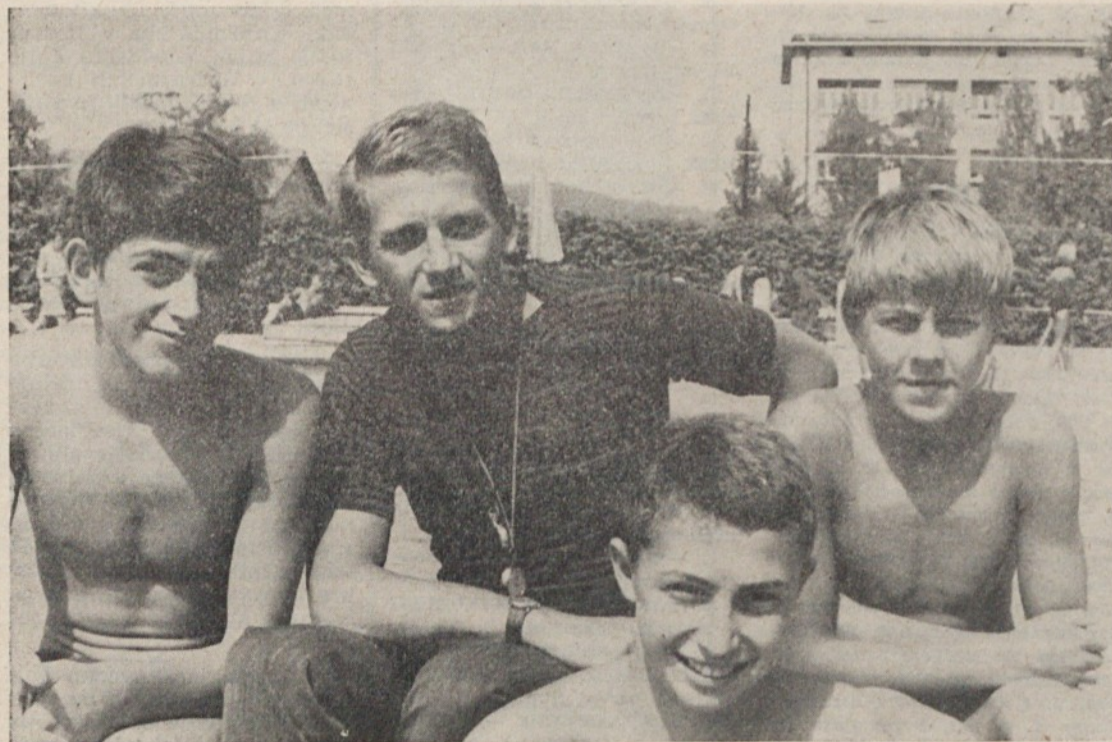
»Ali je možno drugače?« je dodal Tone Novak. »Ko sva pred

leti začela, sva začela v drugačnih razmerah. Res so bili stroški manjši, a razumevanje pri odgovornih (za denar) večje. Ali veste, kaj pomeni brez proračunskih občinskih sredstev, samo z »nažicanim« denarjem zgraditi bazen. Pa smo ga, in to olimpijskega, Mislili smo, da bo sedaj kaj več razumevanja za plavanje. Saj je vendar vsak občan poleti navdušen za plavanje. Saj mora vendarle vsak znati plavati. In vendar ni razumevanja. Poglejte: konec bi nas bilo, pa smo se združili z Ilirijo. Pa kaj, zopet nas jemlje!«

Gašperin: »Združiti bi se morali torej z Olimpijo.«

Novak: »... in potem adijo plavanje in Vevče. Ne, zdi se mi, da bo možen napredek v plavanju le, dokler bo še kaj amaterskih funkcionarjev, ki bodo delali zgolj iz veselja do športa. Če pa bi bilo vse plačno, potem ne vem, od kod denar, in to komerkoli.«

Gotovo bo kdo rekel, da je to cel kup črnogledosti. Vevčani, ki poznajo Toneta Novaka, ki vedo, kaj je naredil za plavanje in šport na Vevčah, ki poznajo Jančija Gašperina in njegov delež pri tem, vedo, da sta povedala še premalo. Res, mnogo premalo in samo čudimo se lahko, kako to, da še nista izgubila volje do dela. Pri vsej tej obširni vzgojni dejavnosti, pri vsem tem ogromnem opravljenem delu ostajata sama, kot da je to le njun interes in ne interes naše celotne družbene skupnosti. Če pa je interes vse družbene skupnosti — zakaj potem ne pomaga! ali bi morala odložiti vse delo z ramen — in z njima vred še peščica funkcionarjev po drugih klubih naše občine —, da bi se vse razsulo, da bi potem vsaj čutili, kaj je bilo in kaj manjka?

Trener plavalnega kluba Ilirija Janez Gašperin s svojimi varovanci. Z leve Srečko Andrič, trener Gašperin, Tomaž Jurman in Rafko Potočnik